

[A. M. Hansen.]

Ugen kan Mindstemaalet af Timer, de 960 Timer, naas med 160 Undervisningsdage, saa kan enhver regne ud, at i de Egne, hvor man ønsker en Ordning med en lang Ferie for de ældre Børn, kan dette effektueres ogsaa under denne Skoleordning. Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen mener vel ikke, at fordi man har haft den vestjyske Skoleordning med det Antal Timer, man hidtil har haft, skal man bevare nøjagtigt dette Timal ogsaa i Fremtiden.

Jeg mener ogsaa, at Lovforslaget byder paa en bedre Anvendelse af Undervisningstimerne, dels derigennem, at Undervisningstimerne, som jeg allerede har nævnt, bliver færre for de mindre Børn og flere for de store Børn, men ogsaa gennem det, som staaer udtrykt kort og godt i § 15, den Paragraf, som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen vendte sig saa stærkt imod. Jeg ser ikke, at der var nogen rigtig gyldig Grund til at vende sig derimod. Paragraffen gaar, som bekendt, ud paa, at der i alle Klasser skal lægges mest mulig Vægt paa Elevernes Selvvirksomhed, hvorved der selvfølgelig er tænkt paa, at man skal beskæftige Eleverne mest muligt. Man skal ind paa de nye Undervisningsformer, man skal, som der er talt saa meget om i de senere Aar, ind paa Emneundervisning, navnlig for de større Børn. Alt dette kan ikke paa nogen Maade volde Indgrib, som kan fortrædige Læreren.

Striden om det 8de Skoleaar er jo bortfaldet nu, da al Undervisning ud over det 14de Aar er frivillig. Der er dog bevaret et „skal“, nemlig i de Kommuner, hvor der er eksamensfrie Mellemskoler, der skal der oprettes en Klasse for det 8de Skoleaar, hvis der melder sig mindst 10 Elever. Jeg finder denne Bestemmelse rimelig, ligesom jeg helt og fuldt deler den højtærede Ministers Haab om, at man alle Vegne, hvor der er Betingelser derfor, tager Fortsættelsesundervisningen op. Naar man baade i Referater af Møder kan se og selv kan opleve paa Møder, hvilken levende Interesse Spørgsmaalet om Ungdommens Oplæring og Dygtiggørelse netop nu i Tiden har fremkaldt, saa tør man tro, at Fortsættelsesundervisningen vil blive almindelig under den ene eller den anden Form.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen dvælede særligt ved Forhøjelse af Tilskuddet til Efterskolerne. Det er selvfølgelig godt, hvis vi kan faa et større Tilskud til Efterskolerne, saa at der kan blive en stærkere Tilgang til disse Skoler, det løser en Del af Problemet; men det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen vil være enig med mig

i, at det løser ikke hele Problemet. Thi hvis vi skal give et saadant Tilskud til Efterskolerne, at alle Børn, selv de fattigste, kan komme der, saa bliver det et umaadeligt stort Tilskud, og det er jo nemt at staa og kræve det, men man maa ogsaa anvise, hvorledes Pengene skal skaffes til Veje.

Ogsaa jeg mener, at det vil være heldigt, at der sammen med hele den nye Skoleordning skabes bedre Eksistensvilkår for Efterskolerne og større Mulighed for, at fattige Børn kan komme paa disse Efterskoler, men Hovedsagen for mig er, at Fortsættelsesundervisningen finder Sted, hvad enten det saa sker under den ene eller den anden Form. Om Formen maa Befolkningen i de forskellige Egne træffe Afgørelse, og jeg er netop derfor meget tilfreds med, at der er fastslaaet et samlet Timal for de 7 Aar. Dette giver nemlig den størst mulige Frihed for Forældrene til at indrette deres Skoler, saaledes som det maatte passe i de forskellige Egne. Af den Grund at tale om Ensretning her, som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen udtrykte sig, er der aldeles ingen sund Mening i. Her er der netop givet størst mulig Frihed.

Jeg hilser med Glæde den Bestemmelse, at der ogsaa ved landsbyordnede Skoler kan ansættes Timalærere. Denne Bestemmelse tænkes anvendt i saadanne Kommuner, hvor man ved den enkelte Skole ikke kan skaffe fuldt Arbejde til en hel Lærerkraft, om jeg saa maa sige; i saadanne Tilfælde tænker man sig, at disse Timalærere skal kunne anvendes ved Kommunens forskellige Skoler, hvorved det bliver muligt at skaffe Lærerne fuld Arbejdstid.

Ligeledes er jeg tilfreds med, at Forskolelærerinderne kun maa undervise Børnene til det fyldte 10de Aar, og jeg kan ogsaa tiltræde Overgangsbestemmelsen i § 25, der giver Forskolelærerinderne Adgang til, naar Forholdene taler derfor, at undervise Børn op i en højere Alder mod, at Folkeskolelærerinden, naar hendes Afgang finder Sted, bliver erstattet med en eksamineret Lærerinde.

Med Hensyn til Lovforslagets Bestemmelser om Antagelse af særligt uddannede Faglærere ønsker jeg at sige i Modsætning til det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, at disse Faglærere bør kun antages, naar Undervisningsministeren giver Samtykke dertil. Vi maa have en Instans, hvor det afgøres, om disse Lærere er kvalificerede til at løse denne Opgave.